gemeente
Barneveld

Aandachtsgebied: Dienstverlening
Team Belastingen
E-mailadres: W.Horstink@barneveld.nl
Telefoonnummer: 0623998437

Raadsvoorstel nr. 4997
Barneveld,
Portefeuillehouder: W. Oosterwijk

Onderwerp: Reclamebelasting Barneveld Centrum

Samenvatting raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld de reclamebelasting in Barneveld Centrum vanaf 2027 naar WOZ-waarde te differentiëren en de tarieven stapsgewijs te verhogen, ter versterking van de financiële basis van de centrumorganisatie.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Instemmen met de invoering van een differentiatie van de reclamebelasting centrum op basis van de WOZ-waarde door toepassing van een staffel naar WOZ-waardeklassen;
2. Instemmen met de voorgestelde tariefontwikkeling voor 2027 tot en met 2029, waarbij de tarieven in 2027 en 2028 worden verhoogd en voor 2029 op het niveau van 2028 worden gehandhaafd;
3. Instemmen met de (ongewijzigde) perceptiekosten van € 5.000,- per jaar;
4. Vaststellen van de Verordening reclamebelasting centrum 2027.

1. Inleiding

In het centrum van Barneveld wordt reclamebelasting geheven. De opbrengst wordt ingezet voor collectieve activiteiten die bijdragen aan het beheer, de ontwikkeling en de promotie van Barneveld Centrum. De gemeenteraad heeft hiervoor in 2012 de Verordening reclamebelasting vastgesteld. De verordening geldt nog steeds en kent een tarief van € 520 per vestiging per jaar.

Voorheen ontving de Vereniging Centrum Ontwikkeling Barneveld (COB) de opbrengst en stelde deze beschikbaar aan de Barneveldse Middenstandsvereniging (BMV). Deze taken zijn inmiddels bij de BMV belegd. COB heeft besloten zichzelf te ontbinden en de BMV vervult nu de rol van centrumorganisatie.

Tijdens de professionalisering van de BMV werd duidelijk dat de kosten waren gestegen, terwijl de inkomsten onvoldoende waren meegegroeid. De reclamebelasting is sinds de invoering eenmaal geïndexeerd, voor 2024. In 2026 heeft de gemeente een eenmalige bijdrage van € 60.000 verstrekt om de continuïteit van de centrumorganisatie te waarborgen.

Met het oog op een toekomstbestendige financiële basis en de ambities voor Barneveld Centrum heeft de BMV verzocht de inkomsten uit de reclamebelasting vanaf 2027 meerjarig te verhogen. Een reguliere tariefverhoging, waarbij iedere vestiging hetzelfde bedrag betaalt, wordt niet wenselijk geacht. Zoals aangegeven in de paragraaf lokale heffingen, wordt daarom voorgesteld de tarieven te differentiëren naar WOZ-waardeklasse en deze in 2027, 2028 en 2029 stapsgewijs te verhogen. De gewijzigde verordening wordt hiervoor aan de raad ter vaststelling aangeboden.

Omdat de hogere opbrengst geleidelijk wordt bereikt, verstrekt de gemeente daarnaast in 2027 tot en met 2029 jaarlijks € 30.000 aan de BMV uit het EZ-budget. Hieraan worden prestatieafspraken verbonden. In 2029 evalueren de gemeente en de BMV de financiële situatie en de voortzetting van de bijdrage.

2. Beoogd effect

Met de gewijzigde tarieven stijgt de geraamde bruto-opbrengst, uitgaande van een gelijkblijvend aantal van 244 belastingplichtigen, van € 126.880 op basis van het huidige tarief naar € 163.430 in 2027 en € 175.580 in 2028 als 2029.

De extra opbrengst stelt de BMV in staat gestegen kosten, waaronder de gevolgen van inflatie, op te vangen en de kwaliteit en aantrekkingskracht van Barneveld Centrum te vergroten. Naast het inhalen van de achterstand door het grotendeels uitblijven van jaarlijkse indexatie, ontstaat ruimte voor hogere ambities. Het gaat bijvoorbeeld om een gevarieerder activiteitenaanbod, gerichtere promotie, een aantrekkelijkere en groenere uitstraling en intensiever contact met ondernemers.

Deze inzet sluit aan op de ambitie voor vitale centrumgebieden uit de economische visie en de betreffende uitvoeringslijn in het nog vast te stellen bestuursprogramma. Daarmee draagt de verhoging bij aan een centrum met een aantrekkelijk voorzieningenaanbod, ruimte voor ondernemerschap en een prettige omgeving om te winkelen, te verblijven en elkaar te ontmoeten.

Door toepassing van WOZ-waardeklassen betaalt een vestiging met een lagere WOZ-waarde minder reclamebelasting dan een vestiging met een hogere WOZ-waarde.

De BMV onderbouwt haar inzet jaarlijks met een activiteitenplan en begroting. Bij de uitwerking van het uitvoeringsconvenant bespreken de gemeente en de BMV hoe de hogere ambities worden vertaald naar concrete activiteiten en beoogde resultaten. De jaarlijkse verantwoording en driejaarlijkse evaluatie maken inzichtelijk wat met de middelen wordt bereikt.

3. Argumenten

1.1 De hogere opbrengst geeft de centrumorganisatie een steviger financiële basis.
Bij de professionalisering van de BMV zijn de taken en bijbehorende kosten beter inzichtelijk geworden. De kosten zijn door inflatie en andere prijsstijgingen toegenomen, terwijl het tarief van de reclamebelasting slechts eenmaal is geïndexeerd. De voorgestelde verhoging herstelt deze achterstand en biedt daarnaast ruimte voor een hoger ambitieniveau, passend bij de gemeentelijke doelstelling van vitale centrumgebieden. De afspraken in het uitvoeringsconvenant en het jaarlijkse activiteitenplan maken inzichtelijk welke extra inzet en resultaten tegenover de hogere opbrengst staan. Daarmee krijgt de BMV een stevigere basis om het centrum ook op langere termijn aantrekkelijk en economisch vitaal te houden.

1.2 Differentiatie verdeelt de stijging bewuster over de vestigingen/onroerende zaken.
De huidige verordening kent één bedrag per vestiging, ongeacht de waarde. Ook varianten waarin grotere vestigingen nauwelijks meer zouden betalen dan kleinere zijn overwogen. Bestuurlijk is gekozen voor een toepassing van waardeklassen van de WOZ-waarde naar vier categorieën waarbij het laagste tarief minder stijgt minder dan de hoogste categorie.
Door aan te sluiten bij de WOZ-waarde brengt met zich mede dat de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) overeenkomstig van toepassing is zoals bijvoorbeeld de WOZ-object afbakening en de regels van de WOZ-waardebepaling en vaststelling. In de herziene verordening is de onroerende zaak vanuit de Wet WOZ bepalend in plaats van de huidige vestiging.

De voorgestelde tarieven per onroerende zaak die beschikken over een openbare aankondiging zien er voor 2027 als volgt uit:

	WOZ-waarde	**Tarief 2027**
a.	Tot € 300.000;	€ 650
b.	€ 3000.000 of meer maar minder dan € 600.000;	€ 680

c.	€ 600.000 of meer maar minder dan € 1.000.000;	€ 710
d.	Meer dan € 1.000.000;	€ 740

1.3 Meerjarige tarieven geven ondernemers en de BMV tijdig duidelijkheid.
Het voorstel beschrijft de tariefontwikkeling voor 2027 tot en met 2029. Daarmee kunnen ondernemers rekening houden met de lastenontwikkeling en kan de BMV haar activiteiten en begroting meerjarig plannen. Het bestuur van de BMV heeft met de voorgestelde aanpak ingestemd. In 2029 evalueren de gemeente en de BMV de werking van de tarieven, de financiële behoefte en de economische en maatschappelijke resultaten van de centrumorganisatie. Deze evaluatie vormt de basis voor afspraken over de periode vanaf 2030.

2.1 De bestaande gebiedsafbakening blijft behouden.
Het voorstel richt zich op een andere tariefopbouw binnen hetzelfde centrumgebied. Zo wordt de beoogde versterking van de financiering gekoppeld aan de bestaande collectieve aanpak, zonder de afbakening van het belastinggebied te veranderen. De bij de verordening behorende overzichtskaart van het gebied blijft dan ook ongewijzigd. De reclamebelasting wordt geheven van de openbare aankondigingen die zijn gelegen binnen de ring die de volgende openbare wegen vormen: Burgemeester Kuntzelaan, Bouwheerstraat, Amersfoortsestraat, Schoutenstraat, Groen van Prinstererlaan en de Thorbeckelaan en de openbare aankondigingen die zichtbaar zijn op onroerende zaken die direct grenzen aan de genoemde wegen. Net als in de huidige situatie vallen de onroerende zaken die aan de ‘buiten’zijden van genoemde wegen zijn gelegen eveneens onder de reclamebelasting als ze direct grenzen aan de wegen. Voor de beoordeling of een onroerende zaak “direct grenst aan” worden andere openbare (parallel)wegen (of delen daarvan zoals bermen, stoepen, fietspaden enz.), openbare parkeerplaatsen en openbaar groen buiten beschouwing gelaten.

2.2 Het voorstel sluit aan op het vastgestelde kader voor lokale belastingen.
De Nota Lokaal Belastinggebied Barneveld 2024–2027 beschrijft de reclamebelasting in het centrum en benoemt tariefdifferentiatie als keuze voor de raad. De huidige Verordening reclamebelasting 2013 is publiek beschikbaar en voor het belastingjaar 2024 is het tarief bij raadsbesluit aangepast naar € 520. Een herziene verordening reclamebelasting met een nieuwe tariefstructuur vereist een raadsbesluit en bekendmaking vóór toepassing.

4. Kanttekeningen

1.1 Ondernemers krijgen te maken met een merkbare lastenstijging.
Ten opzichte van het huidige bedrag van € 520 stijgt het tarief in 2027 naar € 650, € 680, € 710 of € 740 per onroerende zaak. Vanaf 2028 bedragen de voorgestelde tarieven respectievelijk € 680, € 740, € 800 en € 860. Duidelijke communicatie over de collectieve besteding en jaarlijkse verantwoording door de BMV zijn daarom nodig

1.2 De opbrengst in de raming is geen gegarandeerd beschikbaar bedrag.
De berekening veronderstelt 244 belaste onroerende zaken in dezelfde categorieën gedurende drie jaar. Veranderingen in onroerende zaken door nieuwbouw en sloop, jaarlijkse vaststelling van WOZ-waarden, vrijstellingen, bezwaren en inningsresultaat kunnen de werkelijke opbrengst beïnvloeden. Van de bruto-opbrengst wordt daarnaast de perceptiekosten in mindering gebracht.

1.3 WOZ-differentiatie vraagt een zorgvuldige juridische en technische uitwerking.
De huidige verordening definieert de heffing als een vast bedrag per vestiging. Door invoering van een differentiatie op basis van de WOZ-waarde is de Wet WOZ overeenkomstig van toepassing. De afbakening van een onroerende zaak dient plaats te vinden op eigenaren- en gebruikersniveau. Hoewel de WOZ-afbakening in grote mate overeenkomt met de huidige vestigingen kunnen er terdege verschillen ontstaan. Dit komt dan tot uiting dat er meer of minder onroerende zaken onder de werking van de reclamebelasting komen te vallen.

Zoals aangegeven zal de reclamebelasting worden gebaseerd op de WOZ-waarde van de onroerende zaken waarop zich reclame bevindt. De WOZ-waarde van de onroerende zaken

wordt jaarlijks aan het begin van het belastingjaar bij een WOZ-beschikking vastgesteld. De WOZ-beschikking staat open voor bezwaar en beroep.
Aanvullend zal een toets gaan plaatsvinden op de vrijstellingen of deze nog overeenkomstig van toepassing zijn.

5. Financiën

Op basis van de huidige 244 belaste vestigingen en een ongewijzigde samenstelling van de WOZ-categorieën bedraagt de indicatieve bruto-opbrengst:

WOZ-waarde	**Aantal**	**Tarief 2027**	**Tarief 2028**	**Tarief 2029**
Tot € 300.000;	127	€ 650	€ 680	€ 680
€ 3000.000 of meer maar minder dan € 600.000;	82	€ 680	€ 740	€ 740
€ 600.000 of meer maar minder dan € 1.000.000;	26	€ 710	€ 800	€ 800
Meer dan € 1.000.000;	9	€ 740	€ 860	€ 860
Totaal bruto opbrengst	*244*	*€ 163.430*	*€ 175.580*	*€ 175.580*

De voorgestelde tarieven bestaan deels uit een inhaalslag van inflatie en daarnaast uit een verhoging voor de verdere versterking van het centrum. Bij het huidige tarief van € 520 voor deze 244 vestigingen bedraagt de rekenkundige bruto-opbrengst € 126.880 per jaar. De voorgestelde opbrengst ligt daar in 2027 € 36.550 en in zowel 2028 als 2029 € 48.700 boven. In 2028 neemt de geraamde opbrengst met € 12.150 toe ten opzichte van 2027.
De bruto opbrengst is ingeschat op basis van het huidige aantal vestigingen en houden geen rekening met wijzigingen in het aantal onroerende zaken of van de WOZ-waarde van onroerende zaken, oninbaarheid en heffings- en invorderingskosten.

Voor de uitvoering van de reclamebelasting worden de perceptiekosten in mindering gebracht op de bruto-opbrengst. Voorgesteld wordt om deze kosten ongewijzigd te handhaven op € 5.000 per jaar.

Met de voorliggende verordening worden de tarieven voor 2027 vastgesteld. De voorgestelde tarieven voor 2028 en 2029 worden verwerkt in de jaarlijkse besluitvorming. Vanaf 2030 wordt jaarlijks bekeken of aanpassing van de tarieven aan de inflatie nodig is. De uitkomsten van de evaluatie in 2029 worden daarbij betrokken.

Naast de opbrengst uit de reclamebelasting verstrekt de gemeente in de jaren 2027 tot en met 2029 jaarlijks € 30.000 aan de BMV vanuit het budget Economische Zaken. Hieraan worden prestatieafspraken verbonden over concrete werkzaamheden die de BMV op verzoek van de gemeente uitvoert voor Barneveld Centrum, zoals het organiseren van ondernemersparticipatie bij gemeentelijke projecten en het coördineren van gezamenlijke centruminitiatieven. De prestatieafspraken worden jaarlijks vooraf vastgelegd en waar nodig aangescherpt. Daarbij worden afspraken gemaakt over de werkzaamheden, de beoogde resultaten en de verantwoording. In 2029 worden de resultaten en de maatschappelijke meerwaarde geëvalueerd. Op basis daarvan wordt besloten over een eventuele voortzetting van de gemeentelijke bijdrage na 2029.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Na diverse gesprekken tussen de gemeente en het bestuur van de BMV over de financiële situatie en de tariefontwikkeling is gezamenlijk tot de voorgestelde aanpak gekomen. Het bestuur van de BMV heeft hiermee ingestemd.

b) Communicatie

Na vaststelling van de verordening wordt deze elektronisch bekend gemaakt in het gemeenteblad. Tevens zal melding worden gemaakt op de website.

De verhoging heeft gevolgen voor de ondernemers die reclamebelasting betalen. Daarom stemmen de gemeente en de BMV de communicatie over de nieuwe tarieven samen af. Team Economische Zaken stemt de communicatie vooraf af met team Belastingen. Daarbij wordt uitgelegd hoe de WOZ-categorieën werken, welke tariefontwikkeling voor 2027 tot en met 2029 wordt voorgesteld en waarom de opbrengst nodig is.

De BMV maakt inzichtelijk aan welke collectieve activiteiten voor Barneveld Centrum de middelen worden besteed en betrekt dit bij haar jaarlijkse verantwoording.

7. Vervolgstap

a) Besluitvorming
Na vaststelling en bekendmaking van de vernieuwde Verordening reclamebelasting centrum worden de nieuwe tarieven vanaf het belastingjaar 2027 toegepast. Voor 2028 wordt een wijzigingsverordening met de volgende tariefstap aan de raad ter vaststelling aangeboden. In 2029 blijven de tarieven op het niveau van 2028 gehandhaafd.

b) Uitvoering
De gemeente en de BMV werken het nieuwe uitvoeringsconvenant uit. Hierin worden afspraken vastgelegd over de uitvoering, prestaties en verantwoording. Daarbij wordt ook uitgewerkt hoe de hogere ambities terugkomen in het jaarlijkse activiteitenplan van de BMV.

c) Evaluatie
De gemeente en de BMV evalueren de reclamebelasting en de gemeentelijke bijdrage in 2029. Daarbij wordt gekeken naar de opbrengsten, de financiële behoefte van de centrumorganisatie en de uitgevoerde activiteiten. De evaluatie vormt de basis voor afspraken over de periode vanaf 2030. Vanaf 2030 wordt (jaarlijks) bekeken of aanpassing van de tarieven aan de inflatie nodig is.

8. Bijlagen

- de concept-verordening

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak